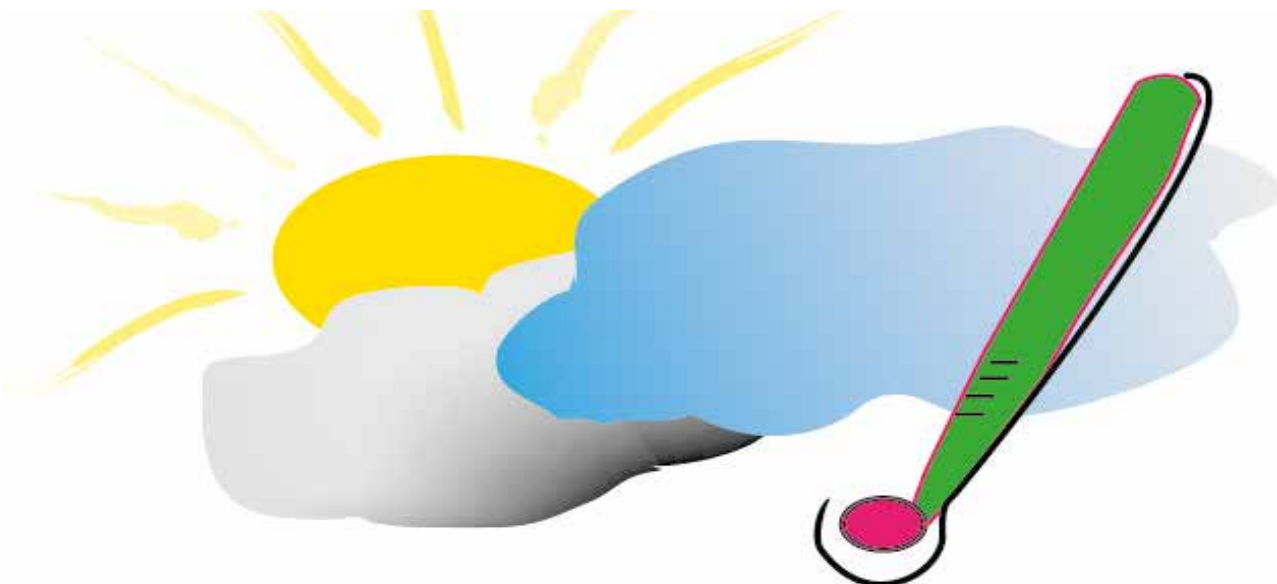

Väderlek - uppdrag 1

Du har säkert uppmärksammat att det finns olika årstider. I Sverige har vi fyra årstider vinter, vår, sommar och höst. Under våren blir det allt varmare, snön smälter, gräset blir åter grönt, fåglarna kvittrar och naturen vaknar till liv. På sommaren är det varmt och grönt, växterna blommar, grönsaker och frukter växer och du har sommarlov. Hösten kommer med kyligare kvällar, färgerna i naturen förändras från grönt till gult, rött och brunt. Det är också dags att plocka/skörda frukter och grönsaker. Sedan kommer vintern och då är det kallt. Ibland är det mycket kallt och mycket snö. Då kan man åka pulka eller skridsko. Och sedan är det åter dags för... du tänkte alldeles rätt, våren.

Vädret varierar från årstid till årstid och från dag till dag. Vi kan bland annat uppleva solsken, regn, åska, regnbåge eller snöfall. På TV och i tidningar kan man få en väderprognos för en eller några dagar framåt. Men ibland så stämmer inte väderprognosen med det verkliga vädret. Så är det bara. Det är svårt att kunna förutse vädret även om man har olika tekniska instrument till sin hjälp.

Luftens- och vattnets temperatur mäter vi med hjälp av en termometer. Det är ett litet instrument som visar hur många grader kallt eller varmt det är. Du har säkert en sådan hemma. Det finns olika sorters termometrar beroende på var och hur de skall användas. Termometern kan finnas inom- eller utomhus. Många har en sådan placerad utanför köksfönstret. Bilderna nedan visar några av modellerna.

Om termometern visar 0° då är det kallt, är det under 0° då fryser vatten till is och man kan åka skridsko. Är temperaturen $+20^{\circ}$ då är det sommar och varmt. Det finns olika sätt att skriva den uppmätta temperaturen, det sättet vi använder i Sverige kallas för Celsiusskalan och skrivs t ex så här $+20^{\circ}\text{C}$. Enligt detta system börjar vi räkna graderna från den temperaturen då vatten fryser till is, alltså 0°C . Temperaturen som hamnar ovanför 0°C skriver

vi med + tecken framför siffran och den som hamnar under 0° C skriver vi med – tecken framför siffran.

Uppdrag 1

Detta uppdrag handlar om att observera vädret under två veckor och notera det. I en tabell skall du själv eller med hjälp (av en vuxen) skriva lufttemperaturen en gång på förmiddagen och en gång på eftermiddagen. Du skall också rita två bilder per dag om det var t ex soligt, molnigt, regnigt, om det åskade eller något annat du observerade vad gäller vädret. Förslag till en veckas tabell hittar du längst ned på denna sida. Du får också rita en egen tabell precis så som du önskar dig. Sedan skickar du den ifyllda tabellen till oss!

Lycka till med dina observationer!

Bakgrundsinformation till den vuxne

Syftet med uppdraget är att lära sig observera naturen och vädret, upptäcka hur vackert och omväxlande det kan vara och öka kunskapen om årstidernas cykliska variation. Vi människor har genom vår tekniska utveckling och användning av fossila bränslen orsakat förändringar i klimatet. Skiktet av koldioxid och andra växthusgaser runt jorden blir allt tjockare. Detta orsakar klimatförändringar som kan få stora konsekvenser för livet på jorden. Vi tror det är viktigt att barnen får en känsla för de naturliga skiftningarna gällande temperatur, väderlek och årstid. Detta är grunden för att de senare ska kunna förstå problematiken runt växthuseffekten och de åtgärder som behöver vidtas för att hindra den negativa utvecklingen!

Så här kan vi vuxna bidra till att minska växthuseffekten och ge våra barn en bra miljö i framtiden:

I hemmet

Byt till mer energieffektiv utrustning, till exempel kyl, frys och lampor

Täta dragiga fönster

Ställ inga stora saker framför elementen

Frosta av kyl och frys lite oftare

Tvätta i så låg temperatur som möjligt

Torktumla så lite som möjligt

Stäng av dina elapparater helt, inte bara med stand-by

Fyll hela disk- och tvättmaskinen innan de startas

Småhus och fastigheter

Köp in el som produceras från förnyelsebara energikällor

Isolera tak och fönster bättre - anslut till fjärrvärme

Använd biobränslen

Installera värmepumpar

Transporter

Cykla istället för att köra bil bra även för hälsa och ekonomi

Åk tåg istället för flyg när det går

Åk buss lite oftare

Samåk till jobb eller fritidsaktiviteter